

Príbeh kráľa Dávida – 2. diel

Category: Písmo vyučuje

written by Drahoslav Vajda | 1. júla 2026

Vec s Uriášom Hetejským

A stalo sa jedného dňa po čas večera, že Dávid vstal so svojej postele a prechádzal sa na postreší domu kráľovho a videl z postrešia ženu, ktorá sa umývala. A žena bola veľmi pekná čo do postavy a tvár (2. Samuelova 11:2).

Úvod

Pokračujeme v príbehu kráľa Dávida zapísaného v 2. knihe Samuelovej 11:1-12:31. V predchádzajúcom článku (*Príbeh kráľa Dávida – 1. diel*) sme dospeli k poznaniu, že Dávid zostal doma a nechodil viacej do bojov na čele svojho vojska z dôvodu, aby *nevyhasol sviece Izraelovej* (2. Samuelova 21:17). Toto rozhodnutie Dávidovi s prísahou oznámili jeho muži, ktorí ho zrejme dostali od Hospodina. To, že to bolo s prísahou znamenalo, že to bolo definitívne rozhodnutie a Dávid viacej do bojov na čele svojho vojska nechodil.

V tomto článku sa venujeme druhej stránke Dávidovho príbehu z 11. a 12. kapitoly 2. knihy Samuelovej a to konkrétne veršom 11:2-27 až 12:25.

Vo večernom čase

Začneme 2. veršom. V tomto verši máme tri detaily, ktorým venujeme pozornosť.^{A)}:

Keď povieme slovo „večer“, v mysli sa nám vybaví doba po západe slnka. Pre nás večer začína západom slnka a končí niekde neurčito až v čase, keď nastane úplná tma. V Izraeli sa však v starodávnych časoch, a tak to bolo aj v časoch Dávida, pod večerom chápala iná denná doba. Hovorilo sa o *prvom večernom čase* a *druhom večernom čase* a večer bol doba medzi týmito časmi. Večer v Izraeli bol týmito dvoma časmi presne definovaný.

Prvý večerný čas bol čas, keď slnko začalo byť viac priklonené k západu ako k poludniu. *Druhý večerný čas* bol čas, keď slnko zapadlo za obzor (horizont). Povedané rečou matematiky: *prvý večerný čas* bol čas, keď slnko bolo odklonené od *nadhlavníka* (čo je najvyšší bod na dráhe slnka počas jeho denného putovania po oblohe) o 45°. Tu začal *večerný čas*, tu začal *večer*. *Druhý večerný čas* bol čas, keď slnko od nadhlavníka bolo odklonené o 90°. Tu

skončil večer.

Západom slnka, druhým večerným časom, skončil predchádzajúci deň a hneď začal nasledujúci deň. Vtedy v Izraeli počas večera slnko bolo stále ešte nad obzorom! Túto skutočnosť potrebujeme mať na pamäti, aj keď v Písme čítame o *večernej obeti*. Máme za to, že aj večerná obeť odkazovala na udalosť, keď Izrael bol vyslobodený z Egyptského zajatia – na deň, keď medzi oboma večernými časmi celý Izrael mal zabiť obetného baránka (2. Mojžišová 12:6).

Otázka večerného času bola v Izraeli dôležitá, lebo s ním súvisel obetný systém. S ním súviseli Hospodinove slávnosti a najmä sobota (sabat).

V dnešnej dobe je to v Izraeli úplne inak. Po návrate z babylonského zajatia si navráťivší sa zajatci priniesli so sebou aj niektoré prvky z babylonskej a perzskej kultúry, najmä čo sa týka kalendára a datovania udalostí. V Izraeli sa vyformovali dve tradície: *farizejská* a *saducejská*. Čo sa týka večera, farizeji zachovávali *večerný čas* ako dobu medzi dvoma večernými časmi. Saduceji považovali večer za dobu po západe slnka. Teraz sa ale zaoberáme Dávidovou dobou a preto pod *večerným časom* (*večerom*) rozumieme čas medzi *dvoma večernými časmi*, ako o tom tu píšeme.

Písmo nezjavuje, prečo Dávid bol v posteli, ale nie je ťažké si domyslieť, že po kráľovskom obede si doprial malú siestu. Čo nie je nič neobvyklé ani v dnešných časoch, najmä v južanských krajinách. Keď v druhom verši čítame, že Dávid vstal zo svojej postele *pocas večerného času*, a v tomto čase slnko bolo ešte nad obzorom a bol jasný slnečný deň. Tento záver dobre harmonizuje s udalosťami, ktoré sú v tomto verši opísané.

Dávid z postrešia svojho domu videl *veľmi peknú ženu*, čo do postavy a tváre. Dávid nevedel o koho ide, ale mu povedali, že je to Batšeba, žena Uriáša Hetejského. Dávid ju nemal tesne pred sebou, ale videl ju na nejakú väčšiu vzdialenosť, lebo z verša 11:10 a 13 sa dozvedáme, že od Davidovho domu k domu, kde sa žena umývala, k Uriášovcom, sa išlo dolu kopcom, čiže, medzi týmito domami bola nejaká väčšia vzdialenosť, ktorú bolo treba prejsť. Ak by to nebolo za slnečného dňa, ale po západe slnka, asi by sa na väčšiu vzdialenosť nedalo posúdiť, že žena bola *veľmi pekná čo do postavy a tváre*, a predovšetkým čo sa týka peknosti jej tváre. To, že Dávid rozoznal detaily tváre na väčšiu vzdialenosť potvrdzuje, že bol jasný deň a nie šero alebo tma po západe slnka, ako by to bolo „podľa nášho večera“.

Malá poznámka na margo vecí (na okraj): Lokalita, kde stál Dávidov dom, si zasluhuje aspoň malú poznámku. Jeho dom stál na návrší (pahorku alebo hore), ktorá je spomenutá už v Abrahámovej dobe. Vtedy sa toto miesto menovalo *hora Mória*, na tomto mieste (na tejto hore) Abrahám mal obetovať Izáka. Bolo to približne v roku 2 060 pred Kr.

Izraelský národ vstúpil do zaslúbenej zeme Kanaánu pod vedením Jozuu asi v roku 1 406 pred Kr. Vtedy túto lokalitu ovládali Jebuzejci, ktorí tu mali dobre opevnený hrad a toto miesto vtedy nieslo pomenovanie *Sion*, resp. *Pevnosť*, či *hrad Sion*. Jozuovi sa nepodarilo ovládnuť toto územie. Tak to

bolo až do roku 1 003 pred Kr., čiže ešte 400 rokov, v ktorom *Sion* ovládol Dávid a miesto dostalo pomenovanie *Dávidovo mesto* a stalo sa hlavným mestom Dávidovho kráľovstva. Dnes ho poznáme pod pomenovaním *Chrámová hora*. Je to náhorná plošina v časti *Starého Jeruzalema* a dnes tam dočasne stoja dva moslimské chrámy: od konca 7. storočia po Kr. je to *Skalný dóm* a od začiatku 8. storočia po Kr. *Mešita al-Aksa*.

Batšeba u Dávida

Dávid poslal po Batšebu. Bol to kráľov rozkaz, ktorý Batšeba musela poslúchnuť a aj poslúchla – prišla do Dávidovho domu. Potom došlo ale k tomu, k čomu dôjsť nemalo – Dávid ležal s Batšebou (11:4-5). Podľa všetkého Batšema s tým súhlasila, lebo nič sa nepíše o tom, žeby sa bola bránila alebo kričala, ako by to mala urobiť žena v takejto situácii, ak by jej to nebolo po vôli. Inštrukcie pre ženu v takejto situácii oznamuje 3. Mojžišova 20:10; 5. Mojžišova 22:22, 24-25. Podľa týchto veršov a hlavne verša 22:22, sú obaja vinní, obaja sa rovnako dopustili cudzoložstva a obaja mali okamžite zomrieť.

Batšeba otehotnela a Dávid to chcel zamaskovať tak, že Uriáša odvolal z bojiska, aby prišiel do svojho domu a ku svojej manželke (2. Samuelova 11:5-13). Tento plán mu ale nevyšiel a tak zosnoval iný. Poslal Joábovi inštrukcie, ako má pri obliehaní Rabby postupovať s Uriášom s cieľom, aby Uriáš bol zabitý. Joáb poslúchol a Uriáš zomrel v boji (11:14-25). Dávid bol takto okrem cudzoložstva vinný aj za úkladnú vraždu Uriáša Hetejského, ktorého nechal zabiť rukami pohanov.

Batšeba smútila za svojím manželom (verš 26). A keď pominul jej smútok, David si ju vzal za manželku. To už bolo v poriadku, lebo Batšeba vtedy už bola vdova. Batšeba Dávidovi porodila syna už ako jeho manželka, „*ale vec, ktorú vykonal Dávid, bola zlá v očiach Hospodinových*“ (verš 27).

Hospodinovo posolstvo Dávidovi

Hospodin poslal k Dávidovi proroka Nátana s podobenstvom o bohatom a chudobnom mužovi (12:1-6). Dávid sa nad nespravodlivosťou bohatého muža veľmi a spravodlivo rozhorčil (verš 6). Vtedy mu Nátan povedal: „Ty si ten muž“ a tlmočil mu aj ďalšie Hospodinove slová, v ktorých mu pripomenul, kto on, Dávid, bol a akého milosrdenstva a milosti sa mu od Hospodina dostalo. A keby sa to doterajšie všetko Dávidovi bolo zdalo primálo, bol by mu Hospodin *pridal to i ono*, čo by si bol Dávid zaželel (verš 8). A nasledovala otázka pre Dávida „*Prečo si teda opovrhol slovom Hospodinovým, aby si učinil to zlé v jeho očiach? Uriáša Hetejského si zabil mečom a jeho ženu si vzal sebe za ženu a jeho si zavraždil mečom synov Ammonových*“ (verš 9). V tomto verši je Dávidovi ukázaný jeho hriech a nasleduje oznámenie, čo s ním bude ďalej: „*Preto teraz neuhne meč z tvojho domu až na veky, pretože si mnou opovrhol a vzal si ženu Uriáša Hetejského, aby ti bola ženou*“ (verše 10). To

je súd nad Dávidom a trest za zabitie Uriáša. Všetko zlé, čo bolo v ďalšom Dávidovom živote, bol dôsledok Dávidovho hriechu a Hospodinovho súdneho rozhodnutia. Tak to bolo počas Dávidovho ďalšieho života. Vo vnútri jeho rodiny dochádzalo k rozbrojom a zabíjaníu.

Trest za cudzoložstvo s Batšebou je zapísaný vo veršoch 11-12: *„Takto hovorí Hospodin: Hľa, ja vzbudím proti tebe zlé z tvojho domu a vezmem tvoje ženy pred tvojimi očami a dám ich tvojmu blížnemu, a bude ležať s tvojimi ženami pred očami tohoto slnca. Lebo ty si to urobil tajne, ale ja učiním túto vec pred celým Izraelom a pred slncom“* (verše 11-12). Tento trest bol vykonaný počas Absolomovej vzbury. Tým to ale nekončí: *„Ale preto, že si dal tou vecou nepriateľom Hospodinovým príčinu, aby sa rúhali, preto i syn, ktorý sa ti narodil, istotne zomrie“* (verš 14).

Hospodin je spravodlivý sudca. On nehľadá na osobu človeka a spravodlivo potrestá každý hriech, každú neposlušnosť, každú nepravosť. Tak to bol aj v prípade Dávida napriek tomu, kto Dávid bol.

Zhrnieme si Dávidove tresty:

Trest za Uriáša: Meč neuhne od Dávidovho domu.

Trest za cudzoložstvo: Cudzoložstvo za cudzoložstvo – jeho syn bude spať s Dávidovými ženami a syna, ktorý vzišiel z Davidovho cudzoložstva s Batšebou zomrie.

Dávid porozumel, priznal svoj hriech a pokoril sa pred Hospodinom: *„Vtedy povedal Dávid Nátanovi: Zhrešil som Hospodinovi“* (verš 13). Hospodin prijal Dávidovo pokánie a skrze Náтана mu oznámil: *„... A Nátan riekol Dávidovi: Aj Hospodin preniesol tvoj hriech, nezomrieš“* (verš 13).

Hospodin preniesol Dávidov hriech

V tomto 13. verši (12:23) máme ďalší dôležitý detail. Je to slovo „preniesol“ vo výraze „Hospodin preniesol tvoj hriech, nezomrieš“.

Hospodin vykonal súd nad Dávidom a vymeral mu tresty. Hospodin, okrem toho, že je spravodlivý sudca, je aj milostivý Boh. Nátan Dávidovi oznámil, že nezomrie, lebo Hospodin preniesol Dávidov hriech. A ani neodtrhol od Dávida kráľovstvo, ako sa to udialo v prípade Saula.

To, že Dávid nezomrel hneď za svoje hriechy, je milosť od Hospodina. Všetky tresty, ako sú vo veršoch vyššie vymenované a ktoré musel Dávid znášať vo svojom ďalšom živote, boli *časné tresty*. Trest smrti, ktorý Dávidovi prináležal okamžite za opovrhnutie slovom Hospodinovým a všetko to, čo bolo zlé v očiach Hospodinových, však Hospodin odložil na neskoršiu dobu –

presnejšie: *preniesol*.

Trest smrti za Dávidovu nepravosť sa neuskutočnil hneď, Hospodin ho nepočítal Dávidovi, ale ho *preniesol* – *preniesol* na Ježiša Krista, ktorý aj za tento hriech platil svojou smrťou na golgotskom kríži. Preto mohol Dávid povedať: „*Blahoslavený človek, ktorému Hospodin nepočíta nepravosti...*“ (Žalm 32:2).

Tak ako u Dávida, bolo aj u iných starozákonných svätých Božích, teda u tých, ktorí mali Abrahámovskú vieru. Trest smrti za ich hriechy Hospodin odložil na neskoršiu dobu a potom *preniesol* a položil na Ježiša Krista, ktorý za ne na kríž zaplatil svojou smrťou. Ani Dávidov hriech, tak ako ani tie naše, nezostali bez trestu smrti.

Nátan splnil svoje poslanie, oznámil Dávidovi všetko, čo mu uložil Hospodin a odišiel do svojho domu (verš 15 a ďalší detail). Z toho rozumieme, že Nátan nežil na kráľovskom dvore, ale býval oddelene a bol nezávislý od Dávida – bol Boží prorok, Boží služobník, nie Dávidov. Neskôr Nátan má zásluhu aj v tom, že sa Šalamún stal kráľom v Izraelovi.

Hospodin ponechal Dávidovi kráľovstvo, ale v ďalšom jeho osobný život bol životom vo výkone Hospodinom vymieraných časných trestov. Prvým bola smrť syna, ktorého mu porodila Batšeba: „*A Hospodin ranil dieťa, ktoré porodila žena Uriášova Dávidovi, takže ťažko onemocnelo*“ (verš 15).

Smrť Dávidovho syna

„*A Dávid hľadal Boha prosiac za chlapca a postil sa, vošiel a ležal cez noc na zemi. Potom prišli starší jeho domu a zastali nad ním, aby ho zodvihli so zeme, ale nechcel vstať ani nejedol s nimi chleba. A stalo sa siedmeho dňa, že zomrelo dieťa*“ (verše 16-18).

Keď dieťa onemocnelo, Dávid hľadal Boha a prosil ho za chlapca. Postil sa a ležal na zemi. Nedovolil svojim služobníkom aby ho zdvihli, ani nechcel jesť. Siedmeho dňa však dieťa zomrelo. Vtedy Dávid ukončil pôst, umyl sa a pýtal si jesť (verše 16-20). Jeho služobníci sa nad Dávidovým počínaním čudovali: „*Vtedy mu povedali jeho služobníci: Aká je to vec, ktorú si učinil? Pre dieťa, dokiaľ ešte žilo, si sa postil a plakal si, a teraz, keď zomrelo dieťa, si vstal a jedol si chlieb?*“ (verš 21) Dávid im to vysvetlil:

„**22** *A riekol: Dokiaľ ešte žilo dieťa, postil som sa a plakal som, lebo som povedal: Kto vie? Možno, že sa Hospodin zmiluje nado mnou, a dieťa bude žiť. Tie slová: „možno sa zmiluje nado mnou“* poukazujú na to, že Dávidovo svedomie robilo svoje.

23 *Ale teraz, keď zomrelo, načo by som sa ešte postil? Či ho azda môžem ešte vrátiť? Ja pôjdem za ním, ale ono sa nevráti ku mne*“ (verše 22-23).

Pri Dávidovej odpovedi sa zastavíme a pozornejšie a podrobnejšie preskúmame. Dieťa onemocnelo, ale Dávid vedel, že dieťamá zomrieť. Obrátil sa však

k Hospodinovi s prosbou a v nádeji, že sa Hospodin zmiluje, zmení jeho trest a dieťa nezomrie (verš 12:22). Keď však dieťa zomrelo pochopil, že Hospodin nezmenil svoje rozhodnutie a je zbytočné sa ďalej postiť a prosiť, vstal zo zeme, umyl a najedol sa.

V jednom falošnom učení o spasení detí je verš 23 použitý ako argument, že deti, keď zomrú ako deti, pôjdu ako samozrejmosť do neba, čiže budú spasené, a to len preto, lebo sú ešte len deti. Povieme si, o čo v tomto učení ide, čo sa v tomto učení tvrdí.

Podstatou tohto falošného učenia, ak nie priam herézy je, že všetky deti sa rodia *nevinne* v zmysle, že sa rodia ako *bezhriešne bytosti*, čiže, že všetky deti sa rodia s *bezhriešnou prirodzenosťou*. Postupne, ako rastú a dospievajú, ich charakter sa pod vplyvom sveta, ale hlavne v škole vplyvom spolužiakov, kazí, deformuje, a tak sa deti stávajú hriešnikmi a dopúšťajú sa hriechov. Čerešničkou na torte tohto učenia je tvrdenie, že keď bude vychvátenie Cirkvi, deti veriacich rodičov budú vzaté zo zeme do neba a to len preto, že sú deťmi. Pritom veková hranica, kedy *nevinne deti* sú ešte nevinnými deťmi, čiže, kedy sa nevinné deti stávajú hriešnikmi, nie je stanovená. Nevinné detstvo je len tak nejak zahmlene, neurčito ohraničené pubertou, či dospievaním.

Jeden z argumentov tohto učenia je odvolávka na odpoveď Dávida z verša 12:23 a konkrétne na Dávidove slová: „*Ja pôjdem za ním, ale ono sa nevráti ku mne*“. Odvolávka znie nasledovne: „Vieme, že Dávid bol/je spasený a večnosť bude tráviť v nebi. Keďže Dávid pôjde za svojim dieťaťom a Dávid pôjde do neba, znamená to, že Dávidovo dieťa po smrti odišlo hneď a priamo do neba – a tak to je zo všetkými deťmi, ktoré zomrú ako deti“. V čom je nesprávnosť tejto argumentácie? Ide tu o cieľavedomé prekrútenie textu, o jeho úmyselne cieľavedomú nesprávnu interpretáciu.

O čo Dávidovi išlo? Dávid vedel, že dieťa má zomrieť a že je to trest vymeraný Hospodinom. Vedel však aj to, že Hospodin je milostivý. Keď dieťa onemocnelo, prosil Hospodina v nádeji, že Hospodina uprosí, aby dieťa nezomrelo, aby neodišlo s tohto časného sveta do večnosti, odkiaľ pre neho už niet návratu. Keď dieťa zomrelo porozumel, že dieťa z časného života odišlo raz a navždy a už sa späť nevráti, lebo vedel, že všetci ľudia sa rodíme ako hriešnici, ako nespravodliví a ak niekto zomrie v tomto stave, je navždy stratený.

Dávid pochopil, že jeho dieťa odišlo z časnosti navždy do večnosti a už sa späť nevráti, lebo jeho modlitba nebola vypočutá. Vedel, že aj on raz odíde z tohto časného života do večnosti a jeho slová: „*Ja pôjdem za ním, ale ono sa nevráti ku mne*“ neznamenajú nič viac ani nič iné – hovorí len o odchode z časnosti do večnosti. V týchto veršoch, ani v ich kontexte nikde nie je reč o spasení ani o spasení detí. Dávid pochopil nevratnosť odchodu tohto svojho dieťaťa z časnosti do večnosti. Argumentácia týmto veršom v prospech nevinnosti, čiže bezhriešnosti detí, je len fantázia protagonistov tohto učenia – jednoducho: je to nezmysel a popretie učenia Písma o hriechu,

napríklad Rímskym 3. kapitoly.

Hospodinovo rozhodnutie o smrti dieťaťa, ako mu to oznámil prorok Nátan, bolo nezmeniteľné a on, Dávid, okrem svojich prosieb, ktoré neboli vypočuté, s tým už nič viac nemohol urobiť (*Či ho azda môžem ešte vrátiť?*). Táto pasáž veršov hovorí o Davidovej túžbe a snahe obmäkčiť Hospodina, aby nemocné dieťa nezomrelo, ale žilo.

A čo sa týka toho, že „narodením nevinné, bezhriešne deti“ sa stávajú hriešnikmi až pod vplyvom svojich zlých spolužiakov v škole, položme šíriteľom tohto učenia otázku: *Do akej školy chodil a ktorí spolužiaci to boli, ktorí pokazili Kaina, že zabil svojho brata?* Myslím si, že odpoveď na túto otázku nepotrebuje komentár.

Učenie o bezhriešnych a v nevinnosti narodených detí treba nekompromisne odmietnuť a zahodiť do mora zabudnutia. A šíriteľov tomto bludu treba viesť k poznaniu, náprave a pokániu.

Narodenie Šalamúna

Dieťa zomrelo a túto časť trestu mali Dávid a Batšeba odpykanú. Ich život bežal ďalej a v Písme čítame:

24 *Potom potešil Dávid Bat-šebu, svoju ženu, a vošiel k nej a ležal s ňou. A porodila mu syna, a nazval jeho meno Šalamún. A Hospodin ho miloval.*

25 *A poslal slovo po prorokovi Nátanovi, ktorý nazval jeho meno Jedidja <Miláčik Hospodinov>, pre Hospodina.*

Všimnite si, že rétorika týchto veršov sa oproti predchádzajúcim zmenila: *Potom **potešil** Dávid Bat-šebu, svoju ženu, a porodila mu syna.* Hospodin požehnal toto manželstvo, narodil sa im syn, Šalamún a bol to „miláčik Hospodinov“. Od samého narodenia sa Šalamú mohol tešiť Hospodinovej priazni. Šalamún bol ten Dávidov syn, ktorý postavil chrám Bohu Izraelovmu.

Ku koncu Dávidovho kraľovania boje utíchali, nepriatelia Izraela boli pokorení a Izrael mal pokoj od okolitých národov. V takomto stave prebral Šalamún kráľovstvo od svojho otca kráľa Davida. Počas Šalamúnovho kraľovania, nebolo v Izraeli vojen, v Izraeli bol pokoj – a taký je aj význam Šalamúnovho mena: *muž pokoja*.

Poznámky:

A) Keď študujeme Písmo a robíme výklad, veľmi dôležité sú detaily, ktoré treba dôsledne preskúmať a vyložiť. V tomto verši ich máme hneď tri: *večerný čas* (vysvetlené v texte), *pekná tvár Batšeby* (vysvetlené v texte) a od Davidovho domu k Uriášovcom sa išlo *dolu* (vysvetlené v texte).

